

มอบ Megatrend

เศรษฐกิจโลก ส่องเศรษฐกิจไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพ มานะรังสรรค์ อธิการบดีสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ (PIM) ได้บรรยายให้ความรู้แก่บุคลากรของกระทรวงการคลัง ในหัวข้อ “Megatrend ด้านเศรษฐกิจ” ตามกิจกรรม Lunch Talk เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ให้บุคลากรของกระทรวงการคลัง เปิดโอกาสให้ได้รับความรู้ เพิ่มมุมมองในการทำงาน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความเชี่ยวชาญจากผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.สมภพ มานะรังสรรค์

รศ.ดร.สมภพ กล่าวถึง Megatrend ด้านเศรษฐกิจว่า ทุกวันนี้โลกตกอยู่ในภาวะเศรษฐกิจที่เรียกว่า VUCA World หมายถึง สภาวะความผันผวนไม่แน่นอน ซับซ้อนซ่อนเงื่อน ต้องใช้โจทย์หลายชั้นในการวิเคราะห์ กำกวม (VUCA มาจาก V-Volatility, U-Uncertainty, C-Complexity, A-Ambiguity) ทั้งราคาน้ำมัน ราคาทองคำ ตลาดหุ้นที่มีการขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา การนำเข้า-ส่งออกก็เช่นกัน เกิดความผันผวนอย่างหนัก ซึ่งถือได้ว่าเศรษฐกิจโลกในขณะนี้ อยู่ในภาวะความไม่แน่นอน ซึ่ง VUCA ก็คือ Megatrend ด้านเศรษฐกิจของโลกในปัจจุบัน

Megatrend ของโลกในขณะนี้ เป็นช่วง Megatrend ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในหลายสิบปี หากย้อนหลังกลับไปในช่วงปี 1950-1960 จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจบางชาติดี บางชาติไม่ดี ขดเขยกันไป แต่ปัจจุบันเศรษฐกิจทั่วโลกขณะนี้ อยู่ในช่วงวิกฤติอย่างยุโรป ขณะที่สหรัฐอเมริกา ก็เพิ่งจะฟื้นไข้ ส่วนญี่ปุ่นยังพอไปได้แต่ยังไม่แน่นอน ส่วนจีนที่เคยรุ่งเรืองมาหลายสิบปีขณะนี้ เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน เราจะไปต่อได้อย่างไร เรามาวิเคราะห์กันดู

ในช่วงปี ค.ศ.1950-1960 ประเทศจีนมีเศรษฐกิจที่ยังไม่ตื่นเนื่องจากยังมุ่งสู่เส้นทางคอมมิวนิสต์ ส่วนสหรัฐฯ มีการขยายตัวอย่างยาวนานถึง 20 ปี ในช่วงปี 1945-1965 ยุกระดับจากการเป็นโรงงานของโลก และผันตัวเองมาเอาดีด้านธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจสุขภาพ กีฬา บันเทิง การศึกษา การสื่อสาร ซึ่งสามารถทำรายได้ให้กับอเมริกาอย่างมหาศาล ทำให้เป็นตัวอย่างของการยกระดับให้เป็น Service-based Economy อย่างเต็มรูปแบบเนื่องจากแนวโน้มโลกเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง ขณะเดียวกัน Megatrend ด้านเศรษฐกิจ เริ่มเกิดขึ้นในช่วงปี 1990 เนื่องจากจีนเริ่มเป็นฐานการผลิตของโลก ผู้นำด้าน Production-based Economy

เปิดประเทศให้เกิดการย้ายฐานการผลิตจากทั่วโลกมาสู่ประเทศจีนทำให้ประเทศจีนกลายเป็นโรงงานผลิตของโลก โดยจีนมีนโยบาย 3 ปฏิรูป คือ 1.ปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ 2.ปฏิรูประบบราชการ และ 3.ปฏิรูประบบการเงิน ส่วนอเมริกาขยับมุ่งสู่การเป็นผู้นำด้าน Finance-based Economy โดยหารายได้จากตลาดเงิน ตลาดหุ้น ทำให้เป็นสองประเทศมหาอำนาจด้านเศรษฐกิจ มาจนถึงปัจจุบัน

Megatrend ในขณะนั้นจะเห็นได้ว่า ประเทศที่เป็น Natural Resource-based Economy จะขยับสู่การเป็น Production-based Economy คือการขยายฐานอุตสาหกรรมภายในประเทศ ทดแทนการนำเข้า ใช้ทรัพยากรในประเทศอย่างเป็นประโยชน์ ซึ่งประเทศไทยอยู่ในกลุ่มนี้มาอย่างยาวนานจนถึงปัจจุบัน มีสัดส่วนด้านอุตสาหกรรม 30 กว่าเปอร์เซ็นต์ ภาคการเกษตร

10 กว่าเปอร์เซ็นต์ ทั้งสองอย่างรวมกันแล้วประมาณ 50% ของ GDP ต่อไปประเทศไทยจำเป็นต้องยกระดับภาคการผลิตที่เป็น Production-based Economy ให้มีการใช้เทคโนโลยีเพิ่มขึ้น มีแบรนด์เพิ่มขึ้น ผลผลิตของดีของแพงมากขึ้น เพื่อเปลี่ยนแปลงมุ่งสู่การเป็น Service-base Economy ที่เป็นตัวแปรสำคัญอย่างมาก ในการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของประเทศ

การยกระดับจาก Production-based Economy ที่ต้องพึ่งพาการส่งออก ซึ่งกำลังมีปัญหาทั่วโลกในขณะนี้ ทำให้เศรษฐกิจหลายประเทศตกต่ำ จึงต้องพัฒนาประเทศยกระดับมุ่งสู่การเป็น Service-based Economy ซึ่งการเป็น Service-based Economy จะเติบโตไม่ได้ ถ้าไม่มีการขยายเมือง (Urbanization) เนื่องจากเป็นที่มาของการขยายการลงทุนด้าน SMEs ที่เป็น Digital SMEs เพื่อให้สอดคล้องกับคนรุ่นใหม่ ในยุค Generation Y หรือ Gen Y ที่ต้องการมีความอิสระในการทำงาน

มีธุรกิจเป็นของตัวเองโดยอาศัยไอที ทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาย่างรวดเร็ว

ปัจจัยของการพัฒนา Megatrend โลกในปัจจุบันที่ประเทศไทยจะต้องตีโจทย์ให้แตก แบ่งเป็น 5 ตัวแปรสำคัญคือ 1.Digitalization คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่มีอิทธิพลต่อเศรษฐกิจและสังคมในทุกภาคส่วนของโลก เกิดการขยายตัวอย่างกว้างขวาง 2.Financialization คือ การขยายตัวบทบาทภาคการเงิน ซึ่งอาจเกิดการเปลี่ยนแปลงของตลาดเงิน ตลาดทุน 3.Medicalization คือ พัฒนาการทางการแพทย์ที่อาจเกิดขึ้นจำนวนมากและรวดเร็ว เกิดการค้นคว้าวิจัยทางการแพทย์และเครื่องมือแพทย์ 4.Ecologicalization คือ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศเพื่อให้เพียงพอกับประชากรอย่างมีคุณค่า 5.Robotization คือ การทดแทนแรงงาน

มนุษย์ด้วย Robot ที่จะเพิ่มขึ้น 30 เปอร์เซ็นต์ และขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

โดยสรุป Megatrend ของโลกในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทำให้ประเทศของเราต้องเตรียมตัว เนื่องจากเกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของแต่ละประเทศทั่วโลก และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ซึ่งเป็นตัวแปรที่กำหนดแนวโน้ม Megatrend ของโลก กระทรวงการคลังที่เป็นห้องเครื่องของประเทศต้องอาศัยความเข้าใจและตีโจทย์ให้แตก เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันสูง รวมถึงการร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เศรษฐกิจของประเทศเดินหน้าต่อไปได้อย่างยั่งยืน

เสาหลักทางการคลังและเศรษฐกิจ
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
กระทรวงการคลัง
www.mof.go.th